

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: socjologia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: 19-20 listopada 2020

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	12
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	14
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	18
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	21
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	23
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach	28
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	29
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	31
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: ks. prof. dr hab. Tadeusz Bąk, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Andrzej Niesporek – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Kamil Kardis – ekspert PKA
3. Marta Prusińska – eksperta PKA ds. pracodawców
4. Tomasz Zarębski – ekspert PKA ds. studenckich
5. Olga Janiszewska – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku socjologia prowadzonym w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Bieżąca ocena jest kolejną oceną programową na kierunku socjologia, poprzednia odbyła się w 2013 r. i zakończyła się ocena wyróżniającą.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą w formie zdalnej. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, odbyło także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi, o których przewodniczący zespołu poinformował władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	socjologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki socjologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	218	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2060 godz.	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	120 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	164 ECTS	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	85 ECTS	-
Nazwa kierunku studiów	socjologia	

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNIŚW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{3,4}	Nauki socjologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	60 godz/ 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	59	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	935 godz.	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	80 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	102 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	73 ECTS	-

³ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na wizytowanym kierunku są zgodne ze strategią Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz polityką jakości sformułowaną w Strategii Funkcjonowania Uczelnianego systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, a także z uchwałami Senatu i zarządzeniami Rektora dotyczącymi procedur funkcjonowania uczelnianego systemu zarządzania jakością kształcenia. Odnosi się szczególnie do dwóch podstawowych zasad:

- „Patrząc w przyszłość, nie zapominamy o tradycji” – czerpanie z tradycji i budowanie wszelkiej nowej wiedzy, także tej przekazywanej studentom, na bogatej i różnorodnej w swych założeniach i treści teorii socjologicznej, uzupełnionej o refleksję innych dyscyplin społecznych i humanistycznych, stanowi fundament kształcenia na kierunku. W szczególny sposób fundament ten ujawnia się w odniesieniu do nowego oblicza kulturalizmu.
- „Jesteśmy silni jednością badań i kształcenia” – praktyczne i uspołeczniające kształcenie socjologów możliwe jest dzięki czerpaniu przez nauczycieli akademickich z ich własnych doświadczeń badawczych i refleksji teoretycznej. Wspólne badania, realizowane przez studentów i wykładowców są najpełniejszym wyrazem tej jedności, budowania poprzez pracę wspólnoty profesjonalistów.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki socjologiczne, do której kierunek jest przyporządkowany w 100%. Nauczanie socjologii w Poznaniu ma stuletnią historię.

Cechami wyróżniającymi koncepcji kształcenia na kierunku socjologia w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu są:

- przygotowanie studentów do refleksji teoretycznej;
- wszechstronne przygotowanie studentów do roli rzetelnych badaczy rzeczywistości społecznej (co obejmuje planowanie, realizowanie i interpretowanie badań);
- przygotowanie studentów do roli animatorów działań wprowadzających pozytywne zmiany w rzeczywistości społecznej.

Koncepcja kształcenia przekłada się na konstrukcję programu studiów, który zarówno na studiach I, jak i II stopnia obejmuje:

- blok przedmiotów z zakresu nauk podstawowych, przede wszystkim z zakresu socjologii – obejmuje teorie socjologiczne i podejścia wobec wybranych obszarów życia społecznego, główne subdyscypliny, metody i techniki badań socjologicznych (zarówno w zakresie gromadzenia, jak i analizy wyników), a także podstawy psychologii społecznej, antropologii kulturowej i ekonomii;
- blok przedmiotów praktycznych, przy czym praktyczność rozumiana jest przede wszystkim jako praktyka badawcza.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną do których jest przyporządkowany kierunek, opisując, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na

stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów.

Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki socjologiczne, do której kierunku jest przyporządkowany, co znajduje swoje odzwierciedlenie w realizowanych projektach badawczych oraz publikacjach naukowych. Są także zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, na rzecz którego i w porozumieniu, z którym realizowane są projekty badawcze. Koncepcja i cele kształcenia zostały także określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, odpowiednio na studiach pierwszego stopnia PRK6 i studiach drugiego stopnia PRK7, zarówno w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty uczenia się są zgodne ze stanem wiedzy w dyscyplinie nauki socjologiczne do której przypisano kierunek, odpowiadają też – przedstawionej w dokumentacji – aktywności naukowej realizowanej na Wydziale Socjologii UAM. Uwzględniają więc kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁵(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przedstawiona dokumentacja oraz informacje wizytacji potwierdzają, że koncepcja i cele kształcenia na wizytowanym kierunku są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki socjologiczne do którego kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną nauki socjologiczne. Opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

⁵W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki socjologiczne, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Na wizytowanym kierunku treści kształcenia skonstruowano odwołując się do trzech głównych filarów koncepcji kształcenia (1) aktualnej i ugruntowanej wiedzy teoretycznej, (2) praktyczności badawczej powiązanej z rozwojem kompetencji relacji i współpracy oraz (3) aktualizmu – sięgania w refleksji badawczej i teoretycznej po najbardziej aktualne zjawiska społeczne. Jednostka uczelni prowadząca kierunek ma bardzo bogaty dorobek naukowy w dyscyplinie nauki socjologiczne.

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Struktura programu zajęć obejmuje zajęcia obowiązkowe, stanowiące rdzeń wiedzy socjologicznej oraz zajęcia do wyboru (obejmują 47% ECTS na studiach I stopnia, 60% ECTS na studiach II stopnia), które pozwalają na rozwój indywidualnych zainteresowań studenta, zindywidualizowanie ścieżki studiowania, a także umożliwiają poznanie obszarów zainteresowań naukowych nauczycieli akademickich i włączenie w nie studentów. Zajęcia objęte wyborem po dokonaniu zapisu stają się dla studenta obligatoryjne tzn. jest on zobowiązany w nich uczestniczyć i uzyskać zaliczenie.

W każdym semestrze (w semestrach 2-5 na studiach I stopnia, w semestrach 2-4 na studiach II stopnia) student dokonuje wyboru zintegrowanych tematycznie przedmiotów stanowiących „moduły tematyczne” (w pierwszym semestrze studiów I stopnia oraz studiów II stopnia prowadzone są zajęcia o charakterze wprowadzającym „Wprowadzenie do modułu:...” prezentujące zakresy każdego

z modułów). Konstrukcja ta zapewnia elastyczność i pozwala studentom na samodzielne skonstruowanie programu swoich studiów w ramach objętych modułami. Możliwe jest realizowanie przedmiotów z tego samego modułu przez kolejne lata, ale także zmiany pomiędzy kolejnymi semestrami. Obecnie na studiach I stopnia dostępne moduły tematyczne: Kultura i media, Badania rynkowe – marketing – zachowania konsumenckie oraz Socjologia stosowana w sferze publicznej. Na studiach II stopnia natomiast: Innowacje społeczne, Relacje w organizacjach oraz Zarządzanie lokalne.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami.

Harmonogram realizacji programu studiów, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Program umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie

mniej niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Obejmuje zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie socjologia, do której został przyporządkowany kierunek. Obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego odpowiednio na studiach pierwszego stopnia B2 i B2+ na studiach drugiego stopnia.

W nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów wszystkich efektów uczenia się oraz stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się umożliwiając przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki socjologicznej. Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia realizowane na kierunku socjologia I oraz II stopnia są uwarunkowane formą i specyfiką realizowanych zajęć i są zoptymalizowane pod kątem skutecznej realizacji zamierzonych efektów uczenia. W zakres stosowanych form wchodzi: wykłady problemowe, warsztaty, ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria, seminaria licencjackie oraz seminaria magisterskie. Zajęcia realizowane w formie laboratoriów i warsztatów prowadzone są dla grup liczących 7 do 13 osób, zaś ćwiczenia czy konwersatoria - 13 do 25. Pozwala to na efektywną pracę nauczyciela ze studentami jako grupą i indywidualnie z poszczególnymi studentami.

Proces uczenia jest dostosowany do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Przede wszystkim poprzez realizowanie najbardziej interesujących dla studentów zajęć fakultatywnych. W roku akademickim 2019/2020 było to 30 przedmiotów oferowanych do wyboru studentom studiów I stopnia oraz 16 przedmiotów oferowanych do wyboru studentom studiów II stopnia. Obok wyboru pojedynczych przedmiotów studenci mają także możliwość wybrania jednego ze wspomnianych wcześniej modułów tematycznych. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Na ocenianym kierunku przewidziano praktyki studenckie. Na studiach licencjackich studenci uczestniczą w 80 h zajęć przedmiotu „Ćwiczenia terenowe” (wraz z przedmiotem wprowadzającym i podsumowującym („Przygotowanie do ćwiczeń terenowych” w semestrze 4. oraz „Raport z badań terenowych” w semestrze 5.) – polegających na kompleksowej realizacji badania terenowego. Na studiach II stopnia zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych, studenci zobowiązani są zrealizować 60 godzin praktyk plus 60 godzin przygotowania do praktyk co odpowiada wg sylabusu 4 ECTS. Zasady realizacji praktyk opisuje Regulamin praktyk zawodowych na Wydziale Socjologii UAM opublikowany na stronie internetowej wydziału. Dokument ten określa szczegółowo: sposób nadzoru i organizacji praktyk, cele praktyk, kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, warunki zaliczenia praktyki, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk. Nadzorem nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych oraz zaliczaniem praktyk zajmuje się Pełnomocnik Wydziału ds. praktyk zawodowych, powołany przez Dziekana Wydziału Socjologii. Podstawą do zaliczenia praktyki są porozumienie w sprawie przyjęcia na praktykę, ramowy program praktyki oraz dziennik praktyk. Studenci mogą sami wybrać miejsce praktyk zgodne z ich

zainteresowaniami i planami zawodowymi, w razie potrzeby mogą skorzystać z ofert praktyk Biura Karier. Miejsce praktyk musi umożliwiać realizację zakładanych efektów uczenia się. Z analizy dzienników praktyk oraz wykazu miejsc praktyk wynika, że odbywają się one w placówkach umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i są zgodne ze ścieżkami kariery absolwentów kierunku socjologia. Również treści programowe określone dla praktyk oraz ich umiejscowienie w programie studiów, a także infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Zgodnie z Regulaminem praktyk celami praktyki są: (1) zapoznanie ze środowiskiem pracy; (2) zapoznanie ze specyfiką podmiotu, w którym odbywana jest praktyka (organizacja i struktura, obszary działań, problemy i wyzwania); (3) poszerzenie wiedzy zdobytej w trakcie studiów; (4) rozwinięcie umiejętności zastosowania wiedzy fachowej zdobytej w trakcie studiów w realizacji konkretnych zadań zawodowych; (5) doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji, rzetelnego wykonywania obowiązków, przyjmowania odpowiedzialności za powierzone zadania; (6) rozwinięcie umiejętności pracy w zespole; (7) kształtowanie umiejętności uwzględniania w działalności zawodowej zasad etyki zawodowej socjologa; (8) weryfikacja własnych predyspozycji, wiedzy i umiejętności w kontekście możliwości podjęcia pracy zawodowej. Cele te są odzwierciedlone w efektach uczenia się zdefiniowanych dla praktyk w dzienniku praktyk, karcie samooceny oraz sylabusie praktyk (wykorzystuje wiedzę socjologiczną w praktyce zawodowej; postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej socjologa; współpracuje w zespole). Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Ewaluacja praktyk odbywa się podczas rozmowy studenta z opiekunem praktyk ze strony uczelni. Zbierane w ten sposób doświadczenia pozwalają opiekunowi praktyk na podnoszenie jakości praktyk w kolejnym roku – szczególnie przy tworzeniu wspólnie ze studentami spisu zakresów zadań praktykantów.

Uzasadnienie

Treści programowe na wizytowanym kierunku są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki socjologiczne, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Program i organizacja uwzględnionych w programie praktyk są poprawne. Zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Sposób

organizacji i realizacji praktyk zawodowych nie budzi zastrzeżeń pod kątem osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne na kierunku socjologia są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Niezależnie od stopnia i specjalności postępowanie kwalifikacyjne na studia na kierunku socjologia odbywa się w trybie postępowania konkursowego w ramach ustalonego limitu miejsc. Nie przeprowadza się egzaminów wstępnych. Bierze się także pod uwagę listę olimpiad uprawniających do uzyskania maksymalnej liczby punktów. Kluczowe dla kierunku socjologia przedmioty maturalne to: język polski (waga 0,4), język obcy nowożytny (waga 0,2) oraz jeden z przedmiotów: historia, wiedza o społeczeństwie, filozofia, matematyka, geografia, informatyka lub historia sztuki lub biologia (waga 0,4).

Studia II stopnia na kierunku socjologia dostępne są dla absolwentów studiów I lub II stopnia szeregu kierunków takich jak: 1) archeologia, 2) bibliologia i informatologia, 3) etnologia, 4) filozofia, 5) historia, 6) historia sztuki, 7) językoznawstwo, 8) kulturoznawstwo, 9) literaturoznawstwo, 10) nauki o rodzinie, 11) nauki o sztuce, 12) nauki o zarządzaniu, 13) religioznawstwo, 14) nauki o bezpieczeństwie, 15) nauki o obronności, 16) nauki o mediach, 17) nauki o polityce, 18) nauki o polityce publicznej, 19) nauki o poznaniu i komunikacji społecznej, 20) pedagogika, 21) psychologia, 22) socjologia, 23) ekonomia, 24) finanse, 25) nauki o zarządzaniu, 26) towaroznawstwo, 27) nauki o administracji, 28) prawo, 29) prawo kanoniczne i 30) geografia. Na studia drugiego stopnia w postępowaniu kwalifikacyjnym bierze się pod uwagę ocenę na dyplomie ukończenia studiów wyższych. Liczba punktów możliwa do uzyskania w postępowaniu kwalifikacyjnym wynosi 5 pkt.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Są one zawarte w Regulaminie Studiów UAM (Regulamin Studiów

§ 27). Zasady dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Zasady dyplomowania określają sposób wyboru przez studenta opiekuna pracy dyplomowej oraz wyboru tematu pracy, zgodnego z kierunkiem studiów. Potencjalni opiekunowie prac zgłaszają propozycje tematów prac dyplomowych przed składaniem deklaracji co do wyboru promotora przez studentów. Umożliwia to studentom wybór seminarium, którego tematyka jest możliwie zbieżna z własnymi zainteresowaniami naukowymi czy doświadczeniami. Do zadań Rady Programowej należy akceptacja promotorów i proponowanych tematów prac, w kontekście ich zbieżności z efektami uczenia się na kierunku. Egzamin dyplomowy ma formę ustną i wiąże się udzieleniem przez studenta odpowiedzi na pytania z listy zagadnień.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Monitorowanie postępów studenta jest prowadzone na bieżąco zarówno poprzez USOS, jak i w porozumieniu z prowadzącymi zajęcia na podstawie osiągniętych wyników cząstkowych oraz na koniec semestru poprzez różnorakie formy zaliczenia. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność, obiektywność oraz rzetelność. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zawarte są w programach studiów, a szczegółowe kryteria oceny oraz metody weryfikacji efektów kształcenia są określone przez prowadzącego dane zajęcia w sylabusie przedmiotu. Prowadzący zajęcia dokonuje oceny stopnia osiągnięcia zamierzonych efektów zgodnie z uprzednio sprecyzowanymi i podanymi do wiadomości studenta kryteriami zamieszczonymi w sylabusie, a także zaprezentowanymi i omówionymi na pierwszych zajęciach w semestrze. W zależności od specyfiki przedmiotu, jego formy i efektów uczenia się metody oceniania są zróżnicowane, w przypadku ćwiczeń często przyjmują formę bieżącej oceny (np. kontrola przygotowania studentów do danych zajęć poprzez przygotowany konspekt, inicjowanie dyskusji, krótki sprawdzian, obserwacja aktywności studenta w czasie zajęć) oraz prac semestralnych (np. referatu, eseju, tekstu naukowego, raportu badawczego), przygotowywanych samodzielnie lub zespołowo. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Tematyka i problematyka prac etapowych są ściśle związane ze specyfiką i charakterem zajęć. Do najczęściej wybieranych na kierunku socjologia form zaliczeniowych należą: kolokwia (sprawdziany) pisemne, kolokwia ustne, prezentacja multimedialna, projekt, esej zaliczeniowy, test, raport, a nawet wpis na blogu. Prace etapowe i egzaminacyjne potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Efekty praktyki potwierdzane są w oparciu o dzienniki praktyk. Również prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się oraz nabywanie przez studentów umiejętności badawczych. Prace dyplomowe opierają się przede wszystkim na własnych badaniach magistrantów,

dopuszcza się także pracę na materiałach zastanych. Zgłoszenie przez potencjalnych promotorów proponowanej tematyki prac umożliwia studentom wybór seminarium w oparciu o kryteria merytoryczne – zbieżności zainteresowań badawczych lub podejścia metodologicznego. Pozwala im także czerpać z doświadczeń opiekunów w zakresie podejmowanych tematów badawczych, co przyczynia się do pełniejszego łączenia pracy naukowej i dydaktycznej.

Potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia udokumentowane jest pozycją absolwentów na rynku pracy i ich dalszą edukacją. Monitoring losów absolwentów prowadzony jest na poziomie całego Uniwersytetu, Wydziału Nauk Społecznych, jak i samego Instytutu Socjologii.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na wizytowanym kierunku stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Istniejący system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Prace etapowe i egzaminacyjne, prace dyplomowe, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Prowadzący zajęcia na kierunku socjologia charakteryzują się aktualnym i stale rozwijanym dorobkiem naukowym z zakresu socjologii (nauki socjologiczne), a także psychologii, antropologii i pedagogiki. Uczelnia przedstawiła całościową dokumentację charakteryzującą pracowników

naukowo-dydaktycznych, zawierającą informacje w zakresie: tytułu naukowego/stopień naukowego, dziedziny nauki oraz dyscypliny naukowej, roku uzyskania tytułu/stopnia naukowego, charakterystyki dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych, w których mieści się dorobek, a także wykazu na najważniejszych osiągnięć naukowych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, (publikacji naukowych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe), w sposób szczególny uwzględniające osiągnięcia odnoszące się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć, potwierdza wysokie kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje kadry prowadzącej kształcenie. Znaczna większość nauczycieli akademickich pracujących w Instytucie Socjologii zadeklarowała przynależność do dyscypliny nauki socjologiczne. Ich stopnie i tytuły oraz dorobek naukowy przynależą też do tej dyscypliny. Dorobek obejmuje m.in. prace z socjologii religii, socjologii kultury i grup etnicznych, współczesnych teorii socjologicznych, socjologii ekonomicznej i socjologii polityki, pracy socjalnej i socjologii problemów społecznych, socjoterapii i metodologii nauk społecznych, socjologii wizualnej. Dorobek ten uwarunkowany jest przede wszystkim doświadczeniem dydaktycznym, zainteresowaniami badawczymi (znajdującymi odzwierciedlenie w prowadzonych i publikowanych pracach naukowych, udziale w pracach zespołów badawczych np. w grantach) i poszczególnymi obszarami samodoskonalenia (np. szkolenia, szkoły letnie, kursy). Na uwagę zasługuje również uczestnictwo kadry w grantach badawczych jako kierownicy projektów, m.innymi: Grant OPUS16, NCN, nr UMO-2018/31/B/HS6/00403, Zwierciadło europeizacji: skumulowane zbiory danych sondaży międzykrajowych jako narzędzie monitorowania trendów europejskiej opinii publicznej, kierownik grantu, termin realizacji: 2019-07-05-2022-07-04; Grant MINIATURA1, NCN, nr 017/01/X/HS6/01304, Porównawcza analiza jakości prób sondażowych w badaniach międzykrajowych z wykorzystaniem wewnętrznych i zewnętrznych kryteriów oceny: inwentaryzacja projektów oraz meta-baza danych wynikowych, kierownik grantu, termin realizacji: 2017-12-22–2018-12-21; Grant NCN 2016/21/B/HS6/00846, Wkraczanie kobiet do męskiego świata kibiców piłkarskich: przyczyny, przebieg i konsekwencje, termin realizacji: 11.01.2017-10.07.2020. Dorobek naukowy pracowników prowadzących zajęcia jest dobrze udokumentowany, aktualny i związany z naukami socjologicznymi co w efekcie umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, a także nabywanie przez studentów kompetencji przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Co do liczby nauczycieli akademickich jest to potencjał znaczący i wystarczający. Wątpliwości nie budzi stabilność zatrudnienia. Potencjał kadrowy ocenianej jednostki jest znaczący pod względem struktury tytułów i stopni. Zgodnie z dostarczoną dokumentacją dotyczącą opisu składu osobowego Wydziału, w ocenianej jednostce kadra na kierunku socjologia liczy 49 pracowników naukowo-badawczych, w tym 4 profesorów, 19 profesorów uczelni oraz 26 adiunktów, w tym 3 nie pełniących obowiązków dydaktycznych ze względu na urlopy naukowe i zwolnienia. Obecny stan kadry i różnicowane kompetencje pracowników zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Nie ma więc potrzeby korzystania z pracowników zewnętrznych. Dodatkowym sposobem na podnoszenie jakości kształcenia w ramach ocenianego kierunku jest współpraca z ekspertami zewnętrznymi (m.in. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Centrum Kultury Zamek, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Centrum Kultury i Biblioteka w Suchym Lesie, Obserwatorium.biz, Telewizja WTK, przedstawiciele organizacji pozarządowych czy absolwenci socjologii).

Zajęcia dydaktyczne przydzielane są na podstawie dorobku naukowego, prowadzonych badań, a także na podstawie zawodowego doświadczenia prowadzących. Proces przydzielania zajęć dydaktycznych opiera się na systematycznych rozmowach, które uwzględniają zarówno

doświadczenie pracowników (wcześniej prowadzone zajęcia), jak i chęć ich rozwoju i zmiany zakresu dydaktyki (nowe przedmioty, zgłoszenia przedmiotów autorskich w formie wykładów fakultatywnych), a także zakres obciążenia w sensie ilościowym (liczba godzin). Można więc potwierdzić kompetencje nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć, znajdujące uzasadnienie w prowadzonych badaniach naukowych. Kompetencje te są również widoczne w powiązaniu osiągnięć w badaniach naukowych i ich profilu z opieką i ukierunkowaniem badań naukowych studentów, prowadzonych w ramach poszczególnych kół naukowych.

Rekrutacja pracowników naukowo-dydaktycznych odbywa się w drodze konkursu otwartego, z uwzględnieniem zasad Europejskiej Karty Naukowca, motywowania do realizacji celów, a zwłaszcza awansu po uzyskaniu stopnia lub tytułu naukowego, okresowej oceny pracowników, służącej weryfikacji stopnia wykonania indywidualnych danego pracownika w sferze naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej. Proces doboru kadry stanowi więc narzędzie weryfikacji poziomu kompetencji, dopasowanie do zapotrzebowania jednostki w zakresie prowadzonych zajęć dydaktycznych i zbieżności profilu naukowego oraz dydaktycznego z charakterystyką Wydziału. Godnym podkreślenia jest osadzenie kadry naukowo – dydaktycznej w kontekście poznańskiej socjologii, ich co gwarantuje ciągłość tradycji kształcenia i podtrzymuje specyfikę szkoły naukowej rozwijanej w ramach Wydziału.

Podstawową płaszczyzną upowszechniania dorobku naukowego kadry są publikacje naukowe. Charakter badań prowadzonych na Wydziale Socjologii określa struktura jednostki: złożona z 5 zakładów i 1 pracowni. Pracownicy z Zakładów prezentują wyniki swoich badań na łamach renomowanych czasopism (Wydział prowadzi własne czasopismo „Society Register”) i innych publikatorów krajowych i o zasięgu międzynarodowym, w tym w czasopismach wysokopunktowanych umieszczonych na liście MNiSW oraz międzynarodowych bazach naukowych. Prowadzenie badań interdyscyplinarnych, rozwój współpracy międzynarodowej m.in. poprzez podpisywanie i realizowanie porozumień o współpracy, tworzenie międzynarodowych zespołów badawczych, wspólne projekty wydawnicze i dydaktyczne, przekładają się nie tylko na jakość prowadzonych na Wydziale badań naukowych, ale także na przygotowanie i realizację zajęć dydaktycznych co gwarantuje wysoki poziom i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Ponadto, zajęcia związane z procedurami badań socjologicznych i analizą uzyskanych wyników prowadzą osoby najbardziej aktywne na polu badań empirycznych, w zakresie metod dopasowanych do ich doświadczeń badawczych (co potwierdza aktywność badawcza, tematyka i metodyka prac naukowych). Powyższe znajduje swe odzwierciedlenie w dużej ilości przedmiotów o charakterze metodologicznym, badawczym (na studiach I stopnia: Metody badań ilościowych, Metody badań jakościowych; na studiach II stopnia: Zaawansowane techniki analizy danych w badaniach ilościowych, Zaawansowane techniki analizy danych w badaniach jakościowych, Procedury badań ewaluacyjnych), związane z praktyczną realizacją procesu badawczego (na studiach I stopnia Przygotowanie do ćwiczeń terenowych, Ćwiczenia terenowe, Raport z ćwiczeń terenowych, Przygotowanie projektu badawczego i Realizacja projektu badawczego).

Realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia i rozwojowi kadry naukowej oraz umożliwia kształtowanie kadry zapewniającej prawidłową realizację zadań dydaktycznych. Zależy przede wszystkim od planów rozwoju uczelni (w roku 2019 uzyskano 4 etaty adiunkta, w tym 1 zastępstwo). Indywidualny rozwój badaczy, związany z ich działalnością naukową wskazuje na znaczny potencjał Instytutu. W latach 2015-2020 9 pracowników uzyskało awans naukowy na stopień doktora habilitowanego. Dwoje kolejnych jest w trakcie procedury.

Polityka kadrowa jest traktowana jako kluczowy warunek realizacji celów naukowych i dydaktycznych Wydziału. W rezultacie dąży się do zatrudnienia na Wydziale pracowników dających nadzieje rozwoju naukowego, a jednocześnie zapewniających odpowiednio wysoki poziom zajęć prowadzonych ze studentami. Pracownicy mają możliwość doskonalenia swoich kompetencji dydaktycznych w ramach inicjatyw ogólnouniwersyteckich, takich jak program Erasmus Teaching, czy też program kursów/szkoleń w ramach „Warsztatów dydaktycznych UAM”. Obok wsparcia ogólnouczelnianego Wydział oferuje różne rodzaje wsparcia ze środków dotacji projakościowej, co obejmuje zarówno szkolenia, które pracownik wybiera uczestnicząc indywidualnie (w okresie 2016-2020 pracownicy Wydziału uczestniczyli w łącznie 16 takich szkoleniach), deklarując ich znaczenie dla prowadzonej przez siebie dydaktyki, jak i organizowane dla szerszego grona pracowników (np. Szkoła Tutorów Akademickich (czerwiec 2017)). W dużej mierze szkolenia te obejmowały rozwój kompetencji badawczych (wybrane metody badań jakościowych, procedury analizy danych, zaawansowane wykorzystanie oprogramowania statystycznego), który przekładał się bezpośrednio na wzbogacenie treści prowadzonych zajęć oraz kształtowanych umiejętności. W przypadku wybranych zajęć np. tutoringu czy infografik kompetencje uzyskiwane przez pracowników związane są bezpośrednio ze sposobami prowadzenia zajęć i przygotowywania wykorzystywanych w pracy materiałów.

Ważne znaczenie ma system okresowych ocen nauczycieli akademickich, którzy zgodnie z przepisami ustawy i przepisami wewnątrzuczelnianymi, podlegają ocenie przez bezpośrednich przełożonych, a następnie przez Wydziałowy Zespół Oceniający. Na wszystkich etapach oceniania nauczyciela akademickiego wyniki ocen są przedstawiane zainteresowanym. Istotnym elementem oceny nauczycieli akademickich są wyniki w cyfrowym systemie ankiety studenckiej, realizowanej poprzez system USOS. Równolegle w Instytucie Socjologii realizowane jest co semestr badanie opinii studentów na temat prowadzonych zajęć drogą tradycyjną tj. przez wypełnianie audytoryjnie papierowe ankiety. Negatywny wynik oceny okresowej może prowadzić do zmiany stanowiska, a nawet zwolnienia z pracy nauczyciela akademickiego (w latach 2016-2018 było 5 takich ocen – na łącznie 33 procedury oceniania). Od roku 2018 funkcjonuje także system hospitacji, realizowany przez Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia. W tym okresie realizowano 23 wizytacje hospitacyjne (12 w roku 2018 – skierowane do doktorantów i 11 (z 12 zaplanowanych) obejmujące profesorów, doktorów i doktorantów).

Na ocenianym kierunku tworzone są więc warunki do rozwoju naukowego i związanych z nim awansów pracowników. Stworzony został system motywacji i wspierania nauczycieli akademickich do pomnażania osiągnięć naukowych. Uczelnia zachęca i nagradza pracowników szczególnie budujących jej pozycję naukową: pracownicy osiągający najlepsze wyniki w obszarze działalności naukowej uzyskują nagrody Rektora I, II i III stopnia (łącznie 12 nagrodzonych w okresie 2015-2019), obejmujące działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Osiągnięcia dydaktyczne (na podstawie ankiet studenckich) uwzględniane są w zgłoszeniach do nagród Rektora za działalność dydaktyczną

i dodatków motywacyjnych. Nauczyciele akademicy mogą również ubiegać się na własny wniosek o uzyskanie półrocznego lub rocznego urlopu naukowego, związanego z ich pracą badawczą. W roku 2017 skorzystał z tej możliwości 1 pracownik, w 2018 – 2, a w 2019 3.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej zapewnia realizację programu studiów. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów kształcenia jest zgodny z programem i proponowanymi przedmiotami kształcenia, co gwarantuje realizację efektów uczenia się. Program studiów o profilu ogólnoakademickim – obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów. Prowadzone są zajęcia umożliwiające studentom przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, a praktyczna realizacja tego przygotowania występuje nie tylko w przygotowywaniu prac magisterskich, ale także działalności kół naukowych. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór i rozwój kadry. Badania naukowe, realizowane przez nauczycieli akademickich są prowadzone w dziedzinie wiedzy i wiodącej dla kierunku dyscyplinie naukowej. Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na kierunku socjologia. Szczególnie obszary związane z pracą naukowo - badawczą wiążą się z tematyką zajęć, które prowadzone w ramach ocenianego kierunku oraz znajdują odzwierciedlenie w tematyce projektów badawczych realizowanych wraz ze studentami w ramach zajęć. Efektem prowadzonej przez nauczycieli akademickich działalności naukowo – badawczej są proponowane w programie studiów nowe zajęcia fakultatywne oraz organizowane szkoły letnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową, umożliwiającą realizację programu kształcenia na kierunku socjologia (na studiach I i II stopnia) i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych z dyscypliny socjologii i udział studentów w badaniach naukowych. Jednostka zapewnia dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i wykorzystuje ją w procesie kształcenia.

Salę i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne są do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej/zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Rozmiar bazy (liczba i wielkość sal wykładowych i seminaryjnych, liczba komputerów w pracowni komputerowej, zasoby biblioteki, liczba miejsc w czytelni, przepustowość sieci) umożliwia przygotowanie studentów I stopnia do prowadzenia badań z zakresu socjologii narodu i kultury, socjologii internetu i kultury wizualnej, Socjologii społeczności lokalnych i rodziny, a studentów II stopnia do udziału w badaniach oraz jest

bardziej niż adekwatny wobec liczby studentów. Instytut Socjologii dysponuje możliwościami infrastrukturalnymi (i kadrowymi) pozwalającymi powiększyć grono swych studentów. Baza dydaktyczna jest zasadniczo bezpieczna pod względem przepisów BHP. Przed kilku laty dokonano termomodernizacji, jak i instalacji wind. Tym samym zespół budynków jest jednym z bardziej ekologicznych na UAM, do czego przyczynia się także znaczny udział zieleni - tereny zielone obejmują trawniki i obszar zadrzewiony i służą nie tylko wypoczynkowi, ale i różnym aktywnościom dydaktycznym, warsztatowym, festiwalowym, etc. Wydział ma do dyspozycji 14 sal dydaktycznych oraz 3 duże sale współdzielone z innymi Wydziałami (w budynku E). Wszystkie pomieszczenia kampusu są oznakowane na potrzeby osób niedowidzących, a budynki dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Zajęcia praktyczne realizowane są głównie w wykorzystującym infrastrukturę Jednostki zespole realizacji badań, natomiast praktyki zawodowe w otoczeniu społecznym w warunkach właściwych z uwagi na cele i założone efekty kształcenia. Do dyspozycji studentów Wydziału pozostaje Biblioteka Kampusu Ogrody [bud. C], ze zbiorem liczącym ok. 200 tysięcy woluminów. Zbiory (obejmujące literaturę i czasopisma z zakresu: etyki, filozofii, kulturoznawstwa, logiki, pedagogiki, psychologii, religii, socjologii oraz wydawnictwa słownikowe, leksykony, encyklopedie) są dostępne zarówno w systemie wypożyczeń, jak i na miejscu, w czytelni. Czytelnia dysponuje 76. miejscami dla czytelników, z czego 10 to stanowiska komputerowe. Wydział wykorzystuje pełny zakres multimediów w procesie kształcenia, nadto zapewnia studentom możliwość korzystania z aktualnych zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych, krajowych i międzynarodowych, oraz z oprogramowania do analizy danych ilościowych (SPSS).

Sale wyposażone są w sposób umożliwiający sprawne prowadzenie zajęć wykładowych, konwersatoryjnych i ćwiczeniowych – zarówno w aspekcie infrastrukturalnym (umeblowanie w tym możliwość reorganizacji na potrzeby pracy grupowej czy warsztatów), przestronność sal, dobry stan pomieszczenia – po przeprowadzonym cyklu remontów i modernizacji wszystkie sale są odnowione), jak i telekomunikacyjnym (dostęp do internetu, projektory multimedialne, komputery stacjonarne i możliwość skorzystania z własnego komputera wykładowcy). Proces modernizacji przebiegał stopniowo od roku 2016 i objął kompleksowe modernizacje (zmiana podłóg, infrastruktury teleinformatycznej – sala 122 w budynku C, sale 107, 108 i 312 w budynku D), malowanie i drobne remonty (większość pozostałych sal), a także odświeżenie wyposażenia sal (zmiany ławek i krzeseł np. sale na Międzychodzkiej). Prace te pozwoliły w ciągu 4 lat odnowić wszystkie sale oraz doposażyć je w komputery stacjonarne i rzutniki audiowizualne (na stałe w większości sal, istnieje możliwość wypożyczenia z portierni budynku lub pracowni technicznej).

Wydział dysponuje pracownią komputerową, wykorzystywaną np. do zajęć ze statystyki (wykorzystywany jest Excel oraz pakiet statystyczny SPSS, studenci poznają także możliwości pakietu MaxQDA). Budynki dydaktyczne, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne, są w całości objęte zasięgiem uniwersyteckiej sieci bezprzewodowej EDUROAM, zapewniającej wolny od ograniczeń czasowych i ilościowych dostęp do sieci internetowej.

Jednostka więc jest wyposażona w urządzenia służące realizacji procesu kształcenia, udziałowi w badaniach oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej i zasobów bibliotecznych. Przykładem jest wyposażenie Pracowni technicznej, która dysponuje następującymi urządzeniami: Mobilna jednostka nagłośnieniowa EUROPORT MPA40BT-PRO wyposażona w mikrofon na kablu oraz zestaw mikrofonów bezprzewodowych Behringer Ultralink ULM202USB kompatybilnych z mobilną

jednostką; Tablet Samsung Galaxy Tab S2 wyposażonych w mobilny internet LTE (11 sztuk); Dyktafon Sony ICD-PX470 (10 sztuk); Kamera Panasonic HC-V770 wraz ze statywem i akcesoriami (3 sztuki); Aparat fotograficzny Nikon Coolpix A900 (2 sztuki); Stacja dysków DELL USB DVD Drive (2 sztuki); Skaner dokumentów A3; Rzutnik pisma 3M 1750.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu dysponuje dobrze wyposażoną infrastrukturą dydaktyczną, która jest zgodna z potrzebami procesu dydaktycznego. Infrastruktura informatyczna spełnia współczesne standardy. Uczelnia posiada bardzo dobrze wyposażoną bibliotekę, godziny otwarcia oraz udogodnienia dla użytkowników zapewniają warunki do komfortowego korzystania z jej zasobów w formie tradycyjnej i cyfrowej. W związku z koniecznością przejścia na nauczanie zdalne dostosowano narzędzia i infrastrukturę, umożliwiające sprawną organizację i przebieg studiowania. Stworzono Panel Dydaktyczny, który stanowi narzędzie wsparcia kształcenia na odległość z wykorzystaniem dostępnej dla wykładowców i studentów w Office 365 aplikacji do pracy zespołowej MS Teams. Panel łączy grupy zajęciowe w USOS z zespołami MS Teams. Uczelnia korzysta z Microsoft Teams (MS Teams) – aplikacji służącej do prowadzenia zajęć w czasie rzeczywistym, prowadzenia konwersacji w postaci wideokonferencji i chatów (MS Teams jest podstawowym narzędziem do komunikacji w trakcie kształcenia zdalnego). Dodatkowo, platforma Moodle zapewnia dystrybucję materiałów wspierających zajęcia zdalne, kursy e-learningowe, pracę indywidualną i grupową oraz egzaminowanie. Studenci mają zapewniony dostęp od września 2020 do systemu Intranet Studenta – dostęp do najważniejszych aktualności uniwersyteckich, wsparcie zarówno techniczne jak i dydaktyczne, m.in. specjalne materiały i instrukcje przygotowujące do pracy z aplikacją MS Teams i platformą Moodle. Obecna infrastruktura w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnością w pełni pozwala na ich udział w kształceniu i oraz korzystaniu z zasobów bibliotecznych i technologii informacyjno-komunikacyjnej. W związku z wymogami stawianymi uczelniom publicznym w zakresie ułatwień dla osób z niepełnosprawnościami (Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2019 poz. 848), strona internetowa Wydziału spełnia wymogi dostępności cyfrowej WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Dla kierunku socjologia prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym głównie w zakresie realizacji programu studiów oraz realizacji wspólnych projektów o charakterze badawczym, społecznym oraz eksperckim. Do czasu utworzenia Wydziału Socjologii współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym oparta była o działania Wydziału Nauk Społecznych UAM. Obecnie Wydział pracuje nad konstrukcją Społecznej Rady Programowej - regulamin jej funkcjonowania w wersji roboczej załączono (regulamin został skonsultowany przez Radę Programową kierunku praca socjalna i jest obecnie konsultowany przez Radę Programową kierunku socjologia – był przedmiotem obrad na posiedzeniu w dniu 13.11.2020). Społeczna Rada Programowa ma stanowić wsparcie dla kształtowania procesów kształcenia na Wydziale, pozwalając na dyskusję i przepływ informacji pomiędzy otoczeniem a Wydziałem. W założeniach w skład Społecznej Rady Programowej wchodzić przedstawiciele biznesu, samorządu terytorialnego, instytucji kultury, ośrodków polityki i pomocy społecznej, organizacji pozarządowych. Na dzień wizytacji jednak Rada ta jeszcze nie funkcjonowała.

Współpraca z otoczeniem realizowana była w ramach działającej w latach 2013-2019 Rady Pracodawców Wydziału Nauk Społecznych UAM. Członkami Rady Pracodawców przy WNS byli reprezentanci instytucji publicznych, organizacji trzeciego sektora oraz sektora komercyjnego, m.in.: Zastępca Prezydenta Miasta Poznania, Zastępca Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu, Prezes Zakładów Stomil w Poznaniu, Dyrektor Marketingu i PR Volkswagen i Porsche Polska, Wojewódzki Kurator Oświaty w Poznaniu, Prezes Instytutu Spraw Międzynarodowych, Prezes Fundacji Barka. Do momentu powołania Wydziału Socjologii, w ramach Instytutu Socjologii, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym konstruowana była w oparciu o praktykę współpracy, która funkcjonowała komplementarnie wobec rozwiązań Wydziału Nauk Społecznych UAM. W zakres działań WNS wchodził, poza pracami Rady Pracodawców, również udział w targach edukacyjnych, targach pracy, organizowanie i koordynowanie wydarzeń ogólnouniwersyteckich, jak Noce Naukowców, Dni Otwarte czy Festiwal Nauki i Sztuki. Od października 2019 roku, czyli od ukonstytuowania się Wydziału Socjologii współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przybrała formę mniej scentralizowaną, co jest pochodną analizowania koncepcji współpracy, jaka będzie realizowana w przyszłości.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia obecnie współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną lub dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku socjologia. Współpraca ta przyjmuje następujące formy adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się:

- W zakresie dydaktyki:
 - Realizacja warsztatów dla studentów, prowadzonych przez ekspertów i specjalistów z instytucji zewnętrznych (prywatnych lub publicznych)

- Udział zaproszonych ekspertów i specjalistów w zajęciach kursowych: m.in. współpraca z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu (Katedra Technologii Informatycznych UE w Poznaniu - wizytacja w ShopLab); Centrum Kultury Zamek, Uniwersytetem Medycznym w Poznaniu, Centrum Kultury i Biblioteką w Suchym Lesie, Obserwatorium.biz, Telewizją WTK, specjalistami HR, przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej, organizacji pozarządowych czy absolwentami socjologii (ukazywanie ścieżek kariery dostępnych dla socjologów). Łącznie w latach 2017 i 2018 – współpracą o tym charakterze objęto ponad 20 przedmiotów
- Prezentacje prac studenckich dla potrzeb podmiotów z otoczenia uniwersytetu (Pix.House - fundacja fotograficzna, Rada Osiedla Wilda). Prezentowane projektów zaliczeniowych w ramach zajęć z socjologii Internetu oraz przedmiotu: Problemy miejskie.
- W zakresie badań:
 - Budowanie relacji z podmiotami zewnętrznymi w ramach przedmiotów kształcenia (np. badania realizowane przez studentów w ramach praktyk na potrzeby podmiotów zewnętrznych m.in. Festiwal Malta, Urząd Miasta Poznania, Fundacja Court Watch Polska, Obserwatorium.biz).
 - Wspólne realizowanie badań wykorzystujące praktyki studenckie. W ramach tej formuły zrealizowano ogólnopolskie badania sondażowe dotyczące wielkomiejskiego sąsiedztwa na zlecenie Amicą SA. 40 studentów wykonało uzupełniające wobec ogólnopolskiego projektu badanie jakościowe i ilościowe na Osiedlu Kopernika w Poznaniu (tytuł projektu studenckiego: Relacje w sąsiedztwie). Tutaj przedstawiona formuła, będąca pewnego rodzaju dydaktycznym eksperymentem, pozwoliła uatrakcyjnić ofertę badawczą Centrum Badań Społecznych FUAM, uzyskując efekt synergii i poprawiając jakość materiału empirycznego w postaci bazy danych, która służyła przygotowaniu raportu badawczego oraz publikacjom naukowym.
- Współpraca przy realizacji badań aplikacyjnych i diagnostycznych, w które zaangażowani są pracownicy i studenci Instytutu – m.in. w ramach grantów badawczych i badań zamawianych
- Realizacja warsztatów i szkół letnich
- Obecność publiczna poznańskich socjologów - jako komentatorów i twórców życia społecznego
- Propagowanie dyskusji i form partycypacyjnego poszukiwania rozwiązań problemów społecznych:
 - poprzez organizowanie warsztatów uspołecniających uczniów liceum przy okazji przygotowywania projektów do poznańskiego budżetu obywatelskiego przy współpracy z III LO (im. św. Jana Kantego, maj 2018)
 - poprzez współorganizację debat oksfordzkich dla uczniów, w formie kolejnych edycji Ligi Debat Oksfordzkich

Formą ewaluacji współpracy z otoczeniem (dotyczącą dydaktyki) jest ocena efektywności obecności zaproszonych ekspertów zewnętrznych na zajęciach przez prowadzących (decydujących o kontynuacji, modyfikacji lub rezygnacji ze współpracy), a w ramach ewaluacji zajęć - także przez studentów.

Należy opracować zasady i tryb prowadzenia okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym odnoszące się do programu studiów, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie efektów uczenia się i losy absolwentów, których wyniki mogłyby być wykorzystywane do doskonalenia współpracy z otoczeniem i programu studiów

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Socjologii prowadzi silną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie realizacji programu studiów na kierunku socjologia. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Oceniany kierunek w sposób właściwy i dynamiczny uczestniczy w międzynarodowej wymianie studentów oraz pracowników naukowo - dydaktycznych. Wymiana jest realizowana przede wszystkim poprzez program Erasmus+, dzięki któremu przyjeżdżają studenci i wykładowcy zagraniczni, co umożliwia kontakt z międzynarodowym wymiarem kształcenia. Wykłady gościnne przedstawicieli zagranicznych ośrodków akademickich cieszą się ogromnym zainteresowaniem studentów i pracowników ocenianego kierunku. Jednostka motywuje oraz stwarza rzeczywiste warunki dla studentów i pracowników do uczestnictwa w wymianie realizowanej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi. Studenci Instytutu Socjologii są informowani o możliwościach wyjazdów na część studiów i praktyki w ramach programu Erasmus+ poprzez: a) stronę internetową (informacje o terminach aplikacji dokumentów, warunkach i terminach wyjazdów, uczelniach partnerskich

kierunku Socjologia, danych kontaktowych koordynatora wydziałowego Erasmus+; plakaty i ulotki o kolejnych edycjach wyjazdów; informacje na facebooku – relacje uczestników wyjazdów. W latach 2015-2019 z wymiany skorzystało 20 studentów socjologii, w tym 9 studentów studiów II stopnia.

Efekty współpracy przekładają się na rozwój ocenianego kierunku:

- We współpracy z International Sociological Association Wydział współorganizował międzynarodową szkołę letnią, w której brali udział pracownicy ówczesnego Instytutu oraz czynnie uczestniczyło dwoje doktorantów. Edycja poznańska szkoły letniej zatytułowana: XV ISA International Laboratory for PhD Students in Sociology odbyła się w trzecim tygodniu września (17-23.09.2017) w Collegium im. Floriana Znanieckiego. Tematem przewodnim spotkania było: Struggles for Substantive Citizenship, Community Building in Troubled Times for Democracy. W programie przewidziane były wystąpienia wybitnych socjologów z kraju i zagranicy. Celem laboratoriów było stworzenie sprzyjających warunków do zaprezentowania i przedyskutowania ustaleń powstających prac doktorskich;

- cyklicznie odbywają się wykłady zaproszone i warsztaty dla studentów prowadzone przez zagranicznych wykładowców. Gośćmi Wydziału Socjologii byli wykładowcy i badacze z ośrodków takich jak Erkner, Bayreuth czy Cleveland (USA). Spotkania z nimi organizowane w ramach Seminariów Instytutowych mają charakter otwarty, umożliwiając uczestnictwo studentów, współorganizowane były również przez Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Socjologicznego.

- udział Wydziału w ramach konsorcjum EPICUR oraz współpraca naukowo – badawcza z zagranicznymi ośrodkami akademickimi w Europie (m.in.: Aristotle University of Thessaloniki (Saloniki), Universidad de La Coruna (La Coruna), Erasmus University (Rotterdam), Universität Bremen (Bremna), Universität Bayreuth (Bayreuth), University of 1 Decembrie 1918 Alba Iulia (Alba Iulia), ELTE University (Budapest). W okresie 2015-2019 pracownicy Wydziału uczestniczyli w 9 wyjazdach w ramach programu Erasmus+. Powyższe działania mają na celu wsparcie wykładowców w doskonaleniu warsztatu dydaktycznego, rozwijanie zainteresowań naukowych oraz nawiązywanie kontaktów międzynarodowych pozwalających na realizację wspólnych projektów o charakterze zarówno naukowym jak i edukacyjnym. Efektem współpracy są sympozja naukowe, publikacje, wykłady zaproszone.

Kadra naukowo – dydaktyczna uczestnicząc w zagranicznych międzynarodowych konferencjach naukowych, poznaje nowe metody badawcze, zapoznaje się z nowymi osiągnięciami naukowymi w skali europejskiej czy ogólnoswiatowej. Jest to doskonały sposób nawiązywania międzynarodowych kontaktów, które owocują w przyszłości wspólnymi projektami. Wspólne działania członków organizacji mogą być następnie implementowane na grunt krajowy i stosowane w pracy naukowo - dydaktycznej. Wspomniany obszar współpracy międzynarodowej optymalizuje wydawanie wspólnych zagranicznych publikacji naukowych, serii wydawniczych, czy też publikowanie w znaczących i prestiżowych czasopismach naukowych o zasięgu bezdyskusyjnie międzynarodowym. Wydział publikuje wydawnictwo ciągłe: "Society Register". Międzynarodowe czasopismo recenzowane przez niezależnych ekspertów publikuje w języku angielskim artykuły empiryczne, koncepcyjne i teoretyczne, wnoszące wkład w dziedziny nauk społecznych: w socjologię, ekonomię, nauki polityczne, psychologię, kulturoznawstwo, edukację i politykę społeczną.

Na wydziale funkcjonuje system koordynacji wymiany międzynarodowej studentów i pracowników, obejmujący wsparcie na wszystkich szczeblach funkcjonowania jednostki. Proces ewaluacji odbywa się cyklicznie a jego celem jest przygotowanie konkretnych planów w zakresie podnoszenia poziomu internacjonalizacji na przyszłość zmobilizowanie kadry naukowo-dydaktycznej do korzystania z programu Erasmus+ oraz podejmowanie dalszych działań na rzecz lepszej znajomości języków

obcych (głównie j. angielskiego) wśród studentów, kadry dydaktycznej i pracowników administracyjnych, odpowiedzialnych za obsługę i kontakt z zarówno z zagranicznymi studentami, jak i gośćmi.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka podejmuje liczne i skuteczne działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, w tym w zakresie określania efektów i realizacji programu kształcenia, tworząc jakościową infrastrukturę dla dydaktyki i badań naukowych. Warunki stworzone kadrze oraz studentom w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej, możliwości publikowania, oraz wyjazdów konferencyjnych ocenić należy pozytywnie. Wydziałowi udało się osiągnąć wysoki poziom umiędzynarodowienia w obszarze dydaktyki, jak i aktywności naukowo – badawczej kadry akademickiej pozwalający funkcjonować w międzynarodowym obiegu naukowym oraz kształcić wykorzystując ustalenia globalnej nauki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na podstawie uzyskanych informacji, w tym zawartych w przesłanych dokumentach oraz mając na uwadze informacje widniejące na stronie internetowej, należy stwierdzić, że Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku odpowiednie wsparcie w procesie uczenia się.

Uczelnia zapewnia systemowe wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami. Szeroko rozumianymi pracami związanymi z monitorowaniem i udoskonalaniem systemu wsparcia studentów z niepełnosprawnościami zajmuje się wyodrębnione w strukturze Uczelni Biuro ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość ubiegania się o pomoc materialną w ramach funkcjonowania ustawowego systemu stypendium na szczegółowych zasadach określonych w przepisach wewnętrznie obowiązujących.

Uczelnia zapewnia wsparcie studentom na poszczególnych etapach procesu dydaktycznego. Program studiów zawiera informacje, z których wynika, że zajęcia prowadzone są w różnorodny sposób przy użyciu rozmaitych technik, uwzględniających potrzebę aktywizacji uczestników zajęć. Zgodnie z uzyskanymi informacjami oraz mając na uwadze mechanizmy opisane w obowiązującym

regulaminie studiów, należy wskazać, że prowadzący zajęcia mają obowiązek poinformowania studentów podczas pierwszych zajęć w semestrze o zasadach udziału w zajęciach; dopuszczalnych nieobecnościach; formach i zasadach uzyskiwania zaliczeń. Prowadzący są dostępni dla studentów w ramach godzin konsultacyjnych. Każdy prowadzący ma wyznaczony termin konsultacyjny, a jeżeli ulega on modyfikacji lub jest odwołany, wówczas studenci są o tym fakcie informowani za pomocą platformy internetowej. Regulamin studiów gwarantuje dwie podstawowe formy uelastyczniania procesu kształcenia. Pierwsza jest dedykowana studentom, którzy z różnych powodów nie mają możliwości systematycznego udziału w zajęciach. Natomiast druga jest przeznaczona dla studentów prowadzących rozszerzoną działalność naukową.

Mając na uwadze fakt, że oceniany kierunek studiów prowadzony jest w profilu ogólnoakademickim należy wskazać, że wsparcie studentów w procesie uczenia się uwzględnia zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w tej działalności. Przede wszystkim należy wskazać, że studenci mają dostęp do bogatego księgozbioru w formie tradycyjnej oraz w wersji elektronicznej. Podstawową formą pomocy w zakresie działalności naukowo-badawczej jest wsparcie prowadzących udzielane studentom w ramach seminariów dyplomowych. Studenci ocenianego kierunku w latach 2015-2017 uzyskiwali nagrody w konkursach na najlepsze prace magisterskie. Możliwość podejmowania aktywności naukowej istnieje także w funkcjonującym na Uczelni Kole Naukowym Studentów Socjologii UAM, które w zakresie swojej działalności podejmuje następujące inicjatywy: organizacja konferencji naukowych, wyjazdów studyjnych, warsztatów. Działalność w Kole zakłada również udział w różnych inicjatywach organizowanych przez inne ośrodki akademickie w Polsce. Na Uczelni funkcjonują także inne systemowe rozwiązania umożliwiające prowadzenie działalności naukowej. Przykładem takiego mechanizmu jest program „Best Student Gant”, który jest konkursem grantowym skierowanym do najlepszych studentów pierwszych lat studiów licencjackich i jednolitych magisterskich, planujących realizację swoich pierwszych projektów badawczych. Jego celem jest zachęcenie studentów do podjęcia badań naukowych na początkowym etapie studiów. Mając na uwadze powyższe warto zaznaczyć, że Uczelnia uwzględnia systemowe wsparcie dla studentów wybitnych.

Studenci mają możliwość podejmowania działalności również w innych studenckich jednostkach organizacyjnych – przede wszystkim w strukturach samorządu studenckiego. Samorząd Studencki Uczelni wypełniając swoje ustawowe obowiązki oraz korzystając z przysługujących mu prerogatyw, bierze czynny udział w procesie tworzenia, zatwierdzania, monitorowania i udoskonalania programów kształcenia. Samorząd podejmuje te działania swoich przedstawicieli wybranych przez stanowiące organy kolegialne, zgodnie z obowiązującymi przepisami określającymi zasady funkcjonowania poszczególnych wchodzących w skład struktury.

Uczelnia nie zapewnia odpowiedniej infrastruktury, która jest niezbędna do prowadzenia działalności w ramach studenckich jednostek organizacyjnych. W związku z powyższym na ocenianym kierunku rekomenduje się zapewnienie odpowiedniej infrastruktury lokalowej dla funkcjonowania kół naukowych i samorządu studenckiego.

Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku kompleksową pomoc w zakresie praw administracyjno-formalnych. W tym zakresie odpowiedzialną jednostką jest Biuro Obsługi Studenta. Biuro zajmuje się udzielaniem bieżącej pomocy w sprawach formalnych związanych z procesem dydaktycznym oraz sprawami socjalno-bytowymi. Skargi i wnioski rozpatrywane są przez Prodziekana

Wydziału, na którym realizowany jest oceniany kierunek. Studenci mogą zgłaszać się do Władz Uczelni i Wydziału ze swoimi sprawami bezpośrednio, za pośrednictwem poczty tradycyjnej lub elektronicznej.

Na Uczelni funkcjonuje mechanizm systemowego wsparcia psychologicznego, który realizuje Poradnia Rozwoju i Wsparcia Psychologicznego. Poradnia oferuje studentom szeroko pojętą pomoc w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi na różnych płaszczyznach, takich jak adaptacja do środowiska uczelnianego, relacje z innymi, problemy osobiste i rodzinne. Studenci, którzy doświadczają trudności w nauce, mogą również uzyskać pomoc u Psychologicznego konsultanta. Na Uczelni funkcjonuje także Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania, który zajmuje się przeciwdziałaniem przemocy i dyskryminacji. Studenci mają ponadto zapewnione wsparcie w zakresie bezpieczeństwa. Obowiązkiem każdego studenta jest uczestnictwo w szkoleniu z zakresu BHP. Przy Uczelni funkcjonuje Uniwersytecka Przychodnia Lekarsko-Stomatologiczna, która udziela bezpłatnej pomocy studentom w ramach poradni lekarza podstawowej opieki i stomatologa. Natomiast oferowane wsparcie materialne polega głównie na wynikającym z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce mechanizmie stypendialnym. Uczelnia podejmuje ponadto działania promocyjne, mające na celu informowanie studentów o istnieniu innych programów stypendialnych, np. oferowanych przez jednostki lokalnego samorządu terytorialnego oraz niezależne podmioty z sektora komercyjnego.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy. Na uczelni funkcjonuje Biuro Karier, którego zadaniem jest przede wszystkim informowanie studentów o istniejących ofertach praktyk, staży i pracy. Biuro organizuje przedsięwzięcia, które umożliwiają bezpośredni kontakt studentów z pracodawcami.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy systemu wsparcia studentów w ramach semestralnej ankietyzacji. Studenci mają możliwość swobodnego wskazania opinii na temat realizowanych form wsparcia. Uczelnia realizuje ponadto pozainstytucjonalne formy monitorowania i doskonalenia form wsparcia we współpracy z samorządem studenckim.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na podstawie uzyskanych informacji należy stwierdzić, że system wsparcia studentów na ocenianym kierunku został poprawnie skonstruowany, a jego realizacja przebiega w efektywny sposób. Uczelnia zapewnia funkcjonowanie szeregu mechanizmów mających na celu wspieranie studentów w rozwoju na poszczególnym obszarze: dydaktycznym, naukowym, organizacyjnym oraz socjalnym. Wskazane przykłady funkcjonowania opisanych elementów składających się na system wsparcia studentów potwierdzają, że system ten jest efektywny oraz że studenci mają świadomość istnienia poszczególnych możliwości. Ponadto Uczelnia w odpowiedni sposób informuje studentów o istniejących możliwościach oraz prowadzi ich ewaluację, która podlega analizie, a wnioski z niej wynikające są ogólnodostępne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach są dostępne publicznie dla szerokiego grona odbiorców. Za informacje dotyczące kierunku studiów z socjologii, znajdujące się na stronie wydziału, odpowiada Zespół Dziekański, z podziałem kompetencji w zakresie merytorycznym tj. za treści dotyczące kształcenia: informacje bieżące kierowane do studentów, zamieszczane programy studiów, informacje nt. rekrutacji odpowiada prodziekan ds. kształcenia przy wsparciu koordynatora ds. dydaktyki (bieżące informacje studenckie), prodziekana ds. współpracy i rozwoju (konkursy, stypendia i granty skierowane do studentów, komunikacja z otoczeniem), pełnomocnika ds. programu Erasmus, pełnomocnika ds. praktyk. Treści dotyczące np. rekrutacji opierają się na ustaleniach Rady Programowej kierunku socjologia, treści dotyczące organizacji procesu studiowania (stypendia itp.) przygotowywane są przez Biuro Obsługi Studenta Kampusu Ogrody. Strona internetowa jest także głównym kanałem przekazywania informacji dotyczących studiowania przygotowywanych przez jednostki ogólnouczelniane.

Informacja o studiach obejmuje: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów. Ponadto zawiera terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji. Informacja o studiach zawiera charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego. W informacji o studiach zawarte są również zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe. W sposób szczegółowy przedstawia charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się studentów.

Od strony technicznej odpowiedzialność za sprawne funkcjonowanie strony www, a także spełnianie wymogów w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami odpowiada Pracownia Techniczna wydziału, działając zgodnie z wytycznymi Biura Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami.

Należy stwierdzić, że w sposób systematyczny prowadzona jest w Uczelni kontrola zamieszczanych informacji o studiach. Monitorowaniem jakości informacji o studiach, dotyczących ich aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości i przydatności dla różnych grup odbiorców.

Monitorowanie dostępności, a więc i jakości informacji odbywa się m.in. poprzez coroczne badanie jakości kształcenia, w którym zarówno studenci, doktoranci jak i nauczyciele akademicki pytani są o ocenę funkcjonalności strony internetowej wydziału/instytutu. Monitorowanie jakości informacji prowadzone jest także przez Centrum Marketingu. Na wydziale zbierane są informacje zwrotne od użytkowników w postaci komunikatów kierowanych do Pracowni Technicznej, mają one charakter zgłoszeń bieżących. Modyfikacje strukturalne wprowadzane są przez Pracownię, a jeśli wymagają poważniejszej ingerencji w strukturę kodu – zlecane zewnętrznemu wykonawcy. Od strony merytorycznej zawartość strony monitoruje Zespół Dziekański, zgodnie z merytorycznym podziałem zadań.

Należy stwierdzić, że wszystkie uwagi, oczekiwania i sugestie odbiorców informacji (studentów, pracodawców, kandydatów na studia, jak również pracowników Uczelni) odnoszące się do jakości i sposobu prezentacji informacji o studiach, wykorzystywane są do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej i pełnej informacji o programie studiów na kierunku socjologia. Informacje te są zrozumiałe i odzwierciedlają potrzeby różnych grup odbiorców. Informacje te dotyczą również całego procesu realizacji nauczania i uczenia się oraz przyznawanych kwalifikacji. Ponadto zawierają szczegółowe informacje dotyczące warunków przyjęcia na studia, jak również informacje odnoszące się do możliwości kontynuowania kształcenia oraz ofert zatrudnienia absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Władze Uczelni w sposób formalno-prawny wyznaczyły zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów socjologia. Takim podmiotem odpowiedzialnym jest Rada Programowa Kierunku. Realizując zapisy statutowe, wprowadzono trzy ciała koordynujące procesem kształcenia: 1) radę programową kierunku studiów 2) radę ds. kształcenia szkoły dziedzinowej, 3) uniwersytecką radę ds. kształcenia. Przyjęte rozwiązania gwarantują spójność działań w kwestiach programowych we wszystkich jednostkach organizacyjnych Uczelni.

Zatwierdzanie, zmiany i modyfikacje programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury w Uczelni. Procedury przyjęcie na studia są powszechnie znane i odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Na uczelni przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się, systemu ECTS, treści programowych, metod kształcenia, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się oraz praktyk zawodowych. Odpowiedzialnym za te działania jest Rada Programowa Kierunku. Do jej zadań jest wykorzystanie wniosków z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, wyników nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów, jak również ich zadaniem jest powiązanie programów studiów z badaniami prowadzonymi na Uczelni.

Ocena ta oparta jest o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. Na podstawie przedstawionych dokumentów należy stwierdzić, że obejmują one kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się. W sposób systematyczny prowadzona jest ocena: prac etapowych, dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych. Informacje zawarte w protokołach i raportach wykorzystywane są do działań doskonalących jakość uczenia się. W badaniach tych brane są pod uwagę informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się. Również brane są pod uwagę informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców oraz informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku). Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu.

Jakość kształcenia na kierunku studiów jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie. Biorą w niej udział eksperci z ośrodków zagranicznych, absolwenci kierunku studiów, przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Należy stwierdzić, że wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Uczelnia w bieżącym roku kalendarzowym uczestniczy w ewaluacji instytucjonalnej (Institutional Evaluation Programme) prowadzonej przez European University Association.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada pełną dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie w sposób formalny i faktyczny zasad projektowania, zatwierdzania i modyfikacji programu studiów. Należy stwierdzić, że w Uczelni są prowadzone w sposób systematyczny oceny programów studiów. Oceny te oparte są na analizach różnorodnych badań, jak również na informacjach uzyskanych od interesariuszy wewnętrznych jak i interesariuszy zewnętrznych. Działania te mają na celu podnoszenie jakości kształcenia. Należy zaznaczyć, że na wizytowanym kierunku studiów jakość kształcenia podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia. Pozyskane informacje i wyniki badań odnoszące się do wizytowanego kierunku studiów, są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

- 4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)**

Zalecenie

W Uchwale Nr 58/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie oceny programowej na kierunku socjologia prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydano ocenę wyróżniającą i nie sformułowano zaleceń.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w

art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

